

Reggel, harisnyanadrággal

Már ott a fénycsík a parkettán. Megint megereszkedett a redőny. Mestert kellene hívni. Megint egy mester! Tudom, mit mondasz rá: felesleges pénzkidobás. Neked mindig minden úgy volt jó, ahogy van. Mindig. De én a Rend híve vagyok! Tudod! Voltam és vagyok.

Most reggel van, vagy este? A fénycsík... A Nap világít be a redőnyréseken, vagy a Hold? Amióta magamra maradtam, minden úgy összecsiszódik. Fel kellene húzni a redőnyt. Jaj, már megint ez a redőny! Olyan *nehéz*! Minden olyan nehéz... Erzsikének redőnyhúzás-kor szakadt le a szemében a... nem is tudom, mije. Mondta, de nem jegyeztem meg. Azt panaszolta, hogy nem lehet megoperálni. Most az egyik szemére nem lát. A másikat szerencsére megszabadították a szürke hályogtól. Mégse képes még az újságot sem elolvasni. Valami *történt* a szemével. Mindennek csak a *felét* látja. Vagy az alsó, vagy a felső felét. Attól függően, hogy milyen irányban mozdítja meg a fejét. Egyszerre, együtt – semmit! Annyira hihetetlenül hangzott, olyan *morbid* volt, hogy kibukott belőlem a nevetés. Aztán elszégyelltem magam, és elnézést kértem. Jókat gondolhatott rólam, szegény.

Megizzadtam. A hálóingem háta meg... na persze. Akkor mégis reggel van. Kicsit kijjebb araszolok a heverőn. Mindig egy kicsit arrébb, mindig egy kicsit... Juji! Nem akar összeforrni ez a nyomorult repedés a medencecsontomon, nem és nem. Mióta is? Várni kell. Pihenni... Lassan már mást se csinálok... Na. Most fölülni. Majd megkapaszokodom a székben... Hol vagy? Hol vagy?! Olyan messze csúsztál. És mi a csuda ez a támládon? Egy, kettő, há... Jaaaj!

Ülök. Ülök! Úgy kifáradtam. Mintha álmos is lennék még. Durmoljak még egy kicsit? Hiszen ráérek. Annyira ráérek! De megismételni ezt a tortúrát? Azt már nem! Zsibbad a jobb lábam. Hol a bo-

tom? Ide volt akasztva a szék karfájára. Aha. Most még a háromágút is kitapogatni. Milyen aranyos volt a fiunk, hogy ezt is beszerezte. Ügyes kis jószág. Ennél csak a járókám alkalmasabb.

Akkor induljunk. Mintha világ körüli útra készülődnék... pedig csak ide az ablakhoz.

Jé, süt a napocska. Hó alatt lapul a rozmaringbokor. Pedig már virágzott. Januárban! Olyan semmi kis kék virágai vannak. Brr. Hideg van, fel kell öltöznöm. Csak az a harisnyanadrág ne volna! Az én reggeli inkvizícióm „spanyolcsizmája”.

Előbb az egészséges lábfejemet... Nem érem el. Mindig ez... Mit csináljak? Lássuk: jobb kézzel a széklábat. A balt lassan lefelé csúsztatni a lábszáramon. Egyre lejjebb. Még egy kicsit. Jaj, a hátam! Nem megy tovább. A kutyafáját! Aha. Benn van. Akkor most... Sose hittem volna, hogy a kettőt ilyen nehéz legyen egymáshoz csúsztatni. Mintha nem is az enyéme lennének. Ha most eleresztem a széklábat, eldőlok, mint egy zsák. Ha pedig a padlón kötök ki, nincs, aki felemeljen... Most majd a ballal kapaszkodok. Uh. Csak beletaláljak. Hát nem kifordult ez a nyomorult harisnya? A kezeim is. Valahogy nem *fognak*. Ezt most visszafordítjuk. Fogadj szót, nyavalyás! Kivert a verejték, de benne van. Mélyeket lélegezni! Csak semmi pánik. Te csak dobogj, szívem. Dolgozz. Ne félj, hamarosan megkapod a Vazotalt, a Binevolt, a Monopril Plust meg a... mit is még? Le-vegőt! Még nem egyenesedhetek fel. Stop! Stop! Egy mély slukk... Nem megy. No, még egyszer. Még kétszer... Háromszor. Végre tágul. Kitégult az *egész* tüdőm... Vagy a szívem? Olyan isteni érzés... Amikor időnként úgy érzem, a teljes tüdőm levegőhöz jutott, és nem csak apródonként, szaggatottan, kiskanállal (haha) juttatok neki egy kicsikét. Mindig csak egy cseppecskét.

Lassan felfelé tekerem a harisnyát... Már elértem vele a térdemet. A dagadt térdemet. Most kell megmarkolni a széktámlát. Arrább tenni a jobb lábamat. Most mindkettőt hátrább csúsztatni. Jobb kézzel a díványt fogni, görcsösen. A körmöm is belevajom, úgy kapaszkodok... Istenem, segíts, hogy fel tudjak állni! Nem akar engedelmeskedni a testem... Na! Félig már megvan... Mindjárt meglesz, mindjárt meglesz...

Állok. Görnyedten, megbukva, de állok! Végre felrángathatom a harisnyanadrágomat. Sikerült!

Nevetsz? Tudom, hogy ott állsz a hálószoza ajtaja mögött. Ne, ne gyere elő! Kérlek! Kérlek! *Úgy félek!* Pedig mindig rád gondolok,

napijában ezerszer is, kétezerszer is. De *meglátni?! Azért nem merek azóta a hálószobában aludni, hanem itt kint, a nappaliban vettem magamnak ágyat. Hátha egyszer csak, éjnek évadján, kikelsz a saját ágyadból, és megindulsz felém... Hát nem furcsa? Annyiszor felségítettelek, felemeltelek, amikor elestél. És mindig hátrafelé, a hátadra. Mindig csak a hátadra. Emlékszel? Már akkor is kevés volt az erőm, és te olyan szép, derék ember voltál... olyan szép, pirosposzsgás, egyenletesen őszülő, tiszta tekintetű voltál öregem is... Hát kínomban kiókumláltam, hogy egy széket cipelek oda, valahogy ülőhelyzetbe segítelek, hogy te lassan, a székbe kapaszkodva, előbb fél térdre, majd térdre emelkedve, a segítségével, közös erővel, lassan felegyenesedhess. Az utóbbi időben már pelenkáztaalak is. És naponta megfürösztöttelek. Kérted. A rossz anyagcsere miatt állandóan viszkett a bőröd, úgy szenvedtél! Milyen szerencse, hogy pár éve lebontattuk a kádat, és mint annyi ismerősünk, barátunk tette, egy tusolót rakattunk a helyébe. Te csak beleálltál, és én puha szivaccsal végigmostam, törölgettem a testedet. Utána behintőporoztalak. Akkor – de csak egy rövid időre – megnyugodtál, úgy kisimult az arcod! Hogy hamarosan újakezdődjön a viszketés, vakaródzás, vakaródzás – vérig... Olyan nehezemre esett már a hajolgtatás. A reumás kezem is egyre erőtlenebb lett a mindennapos dörzsölgetéshez. A gyerekek külföldről azt üzenték, fogadjunk egy asszonyt – ápolónőt, vagy akit találunk – hogy az fürdessen. A költségeket ők állják. De te meg-rökönnyödvé, felháborodva hajtogattad – ne is tagadd! – hogy hozzád, a te meztelen testedhez ne merjen idegen nő nyúlni! Akkor a lányunkkal kiötlöttük, hogy vásárolunk egy kis kötényt, amit magad elé kötve „védve” leszel a vizsla szemeik elől. Persze nem egyeztél bele, kútba esett a tervünk. Így volt? Kínlódhattam veled továbbra is minden este.*

Most milyen lehetsz? Nagyon megváltoztál – *ott?*

Nyílik a szekrény ajtaja!

Lassan, puhán. Nyílik! Nem, most egyáltalán nem recseg, pedig már mióta mondogattuk, hogy meg kellene végre kenni a sarokvasakat. De nem kentük meg.

Ugye te vagy most itt? Ugye? Így adsz nekem – *jelet*. Olyan jó. Olyan... Látod, eleredt a könnyem. Köszönöm. Köszönöm. Köszönöm. Úgy vártalak! Annyiszor kívántam, hogy... És... nem értem... mégis borzongok! Gyáva vagyok. Csak *ne mutatkozz!* Kérlek, kérlek, kérlek! Ahhoz még nem vagyok elég erős... Pedig úgy hiányzol!!

Ugye furcsa? Most biztosan kinevetsz. Mindig kinevettél. Terike bolondériái, Terike fantazmagóriái, ellentmondásosságai, gyerekeségei. Biztosan ezt gondolod most. *El vagyok veszve! Félek!* Mindenkitől. Magamtól, önmagamtól is. És, el sem akarom hinni – tőled is. Kicsikém.

Maradj! Hadd higgyem még, hogy velem vagy.

Tudod... olyan egyedül vagyok! Mióta nem vagy, nincs kivel megbeszélnem a dolgokat. Persze a gyerekek. Naponta hívogatnak. Tudod, milyen aranyosak. Néha haza is ruccannak. Repülővel. De az nem *AZ*. Nem értek a számítógéphez. Te, én olyan buta vagyok! Míg éltél, szkájpolni is tudtunk velük. Megpróbáltál megtanítani kezelni a gépet, de nem ment. Nem és nem. „A műszaki zseni!”, tréfálkoztál egy-egy kudarchba fulladt kísérlet után. De látod, most már nem is tudnék annyit ücsörögni a billentyűsor előtt. Sokszor már nem csak a menés... az ülés is nehezemre esik! Tudod, mennyire fáj itt? Valahányszor megmozdulok, mintha késsel hasogatnának. A gerincem is... Képzeld, a fiunk beszerzett nekem egy mídert. Egy szép tört fehér színűt. Elegáns, mutatós darab. Ómama divatból hordott hasonlót. Karcsvúvá, darázsderékúvá préselte az akkori „delnöket”. Persze ez más. Olyan, amelyik a repedt, törött, egymásba morzsolódott gerinccsigolyáimat legalább valamelyest nehezebben mozgíthatóvá rögzíti. Örülök neki, habár horzsol egy kicsit. Mindjárt megjön Mileva, és feladja. Persze reggelente én is fel tudnám venni, este meg levetni, mert elég könnyen kezelhető, tépőzáras. De ő úgyis mindennap eljön, hogy megreggeliztessen, és összecukja a heverőmet, hogy napközben elüldögélhessek rajta. A gyerekek „szerződtek”. Persze, persze, tudom. Ha „méltóztatnék” a hálószobában maradni, akkor az egyik fekvőhely állandóan nyitva, a másik meg összecukva várná, hogy az egyikken üldögéljek, a másikon pedig heverésszek. De amikor nem tudom még rászánni magamat arra, hogy *abban* a szobában és *azon az ágyon* aludjak! Érts meg! Ott állandóan a jajgatásodat, a fuldokló köhögésedet és... a halálhörgésedet hallanám! Újra és újra. Szakadatlanul. Megőrülnék tőle... Érdekes: az utolsó napokban már nem engem és nem is a gyerekeket hívogattad – rosszul is esett, tudod? Nagyon! – hanem a szüleidet és a húgodat. Úgy panaszkodtál nekik, mintha látnád őket! Mutogattad nekik (?), hol mindenhol fáj, szúr, csíp, éget... és közben valahová felfelé tekingettél, talán a mennyezet felé. Utolsó nap többször is a magasba mutogattál, nyújtózkodtál, megpróbáltál megemelkedni, és egyre azt suttogtad:

„Ajtó. Az ajtó...” Azt hallottam meg olvastam is róla – azt hiszem, annak idején még veled is beszélgettünk róla –, hogy mikor átjutsz a Léthé folyón, vagy min, szóval már *odaát* a szeretteid: a szüleid, szerelmeid (?), testvéreid, barátaid várnak. Azok, akik már – átjutottak. És ugye a nagy-nagy fényesség, a Ragyogás... No, azt nem említetted. Talán az messzebb vár ránk?! ... Látod, most megint sírva fakadtam. Nyilván önmagamért picsogok. Egyszer majd te vársz rám *ott?* Mindannyiatokkal szeretnék majd találkozni – egyszer.

Hogy jön be Mileva? Nem zárom a kaput! Éjszakára sem. Furcsa, ugye, meg nem is veszélytelen. Félek is. Rettegek! De ha egyszer alig tudok itt a lakásban elaraszolgatni, nemhogy a kapuig oldalazva, előregörnyedve, két bottal, vagy a járókával kibotorkálni, kislattogyni. Pláne „sietve”, egy-egy vad, erőszakos, meg-megismételt, vagy hosszan, követelődzőn-dühösen, adj’ Uram, de rögtön-formán „kiktartott” csöngetésre. Látod, hogy elnyomorodtam. Nagy szerencse, hogy az illemhelyre még el tudok járni. Te is tudtál. Tudtál. Sokáig. Csak egyre gyakrabban elestél. Jézusom, mekkorákat zuhantál! Egyensúlyi zavaraid voltak, szédültél, meg-megtántorodtál, időnként aztán – puff. S mindig a hátadra. Mindig a hátadra. S milyen erővel! Egyszer a hőtároló kályhának estél, s betoltad egészen a falig. Máskor meg a tévéasztalka jutott hasonló sorsra. Csoda, hogy a tévé közben le nem röpült róla. Nem értettem. Én mindig előreesek, fejre. Sokáig ezért – amikor még bevásárolni, sőt színházba is eljártam, eljártunk (!) – az utcán nem mertem feltenni a szemüvegemet, nehogy „landoláskor” eltörjön, s az üveg szilánkjai esetleg a szemembe fúródjanak. A doktornőtől tudom, hogy szerinte azért estél mindig hátrafelé, mert megsérült a kisagyad. Persze te ezt – most már – mind tudod, de én naphosszat a múlton rágódom. Hogy volt, mint volt, hol hibáztunk, hibáztam. Ki lehetett volna-e a bajokat kerülni...

Nem jön ez a Mileva. Csak nem történt valami baja? Nemsokára már az ebédemet hozzák. Azt is a gyerekek rendelték. Megbeszélték egy közeli magánvendéglőssel, hogy a kifutófiúja, pincére vagy kicso-dája, mindennap ebédet hoz nekem. Még hozzá eldobható műanyag edényekben, amelyeket el sem kell mosogatnom. Hát nem rendesek? Akármilyen távol vannak is, gondoskodnak rólam. Azt kérdezed, hogy jut be a fiú? Hát ő is a bezáratlan kapun. Sajnos. No, ne aggódj, a bejárati ajtót azért zárom. (Amikor éppen nem felejttem el.) Odáig még el tudok döcögni. Még egy háromágú botom is van. Mikor elő-

szőr megláttam, elkacagtam magam. Olyan fura, muris a kinézete. Sose hittem volna, hogy egyszer ilyesmikre szorulok.

Éhes vagyok. Ilyenkor már Mileva rég...

Te az utolsó héten már nem akartál enni. Narancsot facsartam, almát reszeltem neked, grízt főztem, pudingot. Kiskanállal adogatam volna be, de nem akartad lenyelni. Kifordult a szádból, lecsurgott az álladon, nyakadon. Mondták, hogy a haldokló – istenem, hogy lefogytál, elváltoztál már akkorra – ösztönszerűen nem akar már táplálékot venni magához. *Készülődik*. Én azonban erőltettem. Még „katonákat” is sorakoztattam fel neked a kistányérra: apró kenyérkatonákat szalonna és sajt „puskákka”. Mint valaha a gyerekeknek... Milyen messzire szakadtak ők is!

Nem fogod elhinni: be akarnak dugni egy öregek otthonába! Győzőgetnek, hogy ott mindenem meglesz, és betöréstől, támadásoktól sem kell félnem. Külön szoba (legfeljebb egy, avagy két ágyszomszédal, de az még érdekes is lehet, legalább lesz kivel „társalognom”), teljes ellátás, kiszolgálás, rendszeres orvosi vizitek. Ittjártukkor néhányat végig is látogattak. Lelkesen mesélték, hogy a legelegánsabban tévé is van, külön fürdőszoba káddal, bidével, toronyórával láncos-tul... Kád! Bele se tudnék mászni. Meg hogy hetente egyszer mindenkit megfürdetnek, haját mosnak, ha kérem, fodrászt hívnak... Kell a fenének! Itthon akarok maradni a magamében, ahol minden zugot, akár minden porcicát, svábbbogarat ismerek!

*

Huh! Milyen hóttunalmas realista „szobafestés”! Így ma már nem lehet novellát „odakenni”. Legalább a végét hadd dobjuk fel valamivel.

1. Kísérlet az „átmázolásra”:

– Te, ez a kapu... Kukkantsunk csak be ebbe a kéglibe! – intette oda társát egy éppen abban az utcában lófráló alak.

a) holmi migránsra hajazott

b) inkább szakadt hajléktalannak nézném

c) alighanem jól öltözött, drogozó kamaszok lehettek, akiknek „véletlenül, sürgősen” éppen egy kis lóvéra volt szükségük

a) Egy ökölcsapással földre terítették a háziasszonyt. Kipakolták a hűtőszekrényt, és miután jól belaktak, mindent szanaszét hagyva, hajigálva, otthonosan beköltöztek a házba. Eszük ágában sem volt továbbmenni

b) Előbb alázatosan enivalót kértek az asszonytól, majd látva el-
esettségét, egyre hangosabban ruhaneműt is követeltek, sőt a szek-
rényekbe beletúrva, magukra kapkodtak valamennyit, majd egy-egy
asztalterítőbe/lepedőbe dobálva a szerintük leginkább szükségesnek
vélt holmit, összecsomózták a batyukat, és elégedetten elhagyták a
házat. Udvariasan, valami hirtelen támadt jószívűségből még a tárva-
nyitva maradt kaput is kilincsre csukták

c) Röhögve, incselkedve pajtáskodni, jópofáskodni kezdtek a ha-
lálra rémült nővel. Megnyugtatták, hogy amennyiben minden feles-
leges ellenállás nélkül átadja nekik meglévő pénzecskéjét, egy ujjal
sem nyúlnak hozzá, és záros határidőn belül elpárolognak a „kéjlaká-
ból”. Az olvasó érdeklődésének felcsigázása érdekében nyitva hagyjuk
a kérdést: valóban beváltották-e az ígértüket, avagy céljukat elérvé
(vagy éppen nem elérve!) egyéb manőverekre is ragadtatták magu-
kat...

2. Változtatási kísérlet:

A beteg asszonynak amúgy is felzaklatott állapotában hirtelen
rendetlenkedni kezdett a szíve. Következik: a rosszullet és a vele járó
halálvárással járó rémület ecsetelése.

Ezt követően:

Az ebédrel éppen betoppanó kifutófiú

a) megkísérelte

1) sikerrel

2) sajnos, sikertelenül, magához téríteni

b) mobiltelefonján felhívta a gyorssegély-szolgálat számát. Azok

1) időben érkeztek

2) szokás szerint jókora késedelemmel érkeztek, s már csak a halál
beálltát tudták konstatálni

3. Változat:

Az özvegynek látomásai támadtak.

a) Egy szívfájdító, de boldog találkozást élt meg váratlanul testi/
éteri valójában is megmutatkozó boldogult férjével

b) Ezoterikus látomásai vakrémületbe kergették, s kiszámíthatat-
lan, veszélyes cselekedetekre ösztönözték, hajszolták, amelyekből

1) a közben rá ajtót nyitó kifutófiú szerencsésen felébresztette,
visszarántotta a biztonságos(?) valóságba

2) már nem tért magához